P9_TA(2021)0240

Eiropas stratēģija energosistēmas integrācijai

Eiropas Parlamenta 2021. gada 19. maija rezolūcija par ES stratēģiju energosistēmu integrēšanai (2020/2241(INI))

(2022/C 15/05)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. pantu,

— ņemot vērā 2015. gada 12. decembra Parīzes klimata nolīgumu,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķi Nr. 7 "nodrošināt visiem piekļuvi pieejamai, uzticamai, ilgtspējīgai un modernai enerģijai",

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 16. februāra paziņojumu "ES siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģija" (COM(2016)0051),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 28. novembra paziņojumu "Tīru planētu — visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku" (COM(2018)0773),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumu "Eiropas Datu stratēģija" (COM(2020)0066),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "Jauna Eiropas industriālā stratēģija" (COM(2020)0102),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 8. jūlija paziņojumu "Klimatneitrālas ekonomikas dzinējspēks: ES Energosistēmas integrācijas stratēģija" (COM(2020)0299),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 8. jūlija paziņojumu "Ūdeņraža stratēģija klimatneitrālai Eiropai" (COM(2020)0301),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 17. septembra paziņojumu "Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē cilvēku labā" (COM(2020)0562),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. oktobra paziņojumu "Eiropas Renovācijas vilnis — par zaļākām ēkām, jaunām darbvietām un labāku dzīvi" (COM(2020)0662),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. oktobra paziņojumu par ES metāna emisiju mazināšanas stratēģiju (COM(2020)0663),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. oktobra ziņojumu par enerģētikas savienības stāvokli (COM(2020)0950),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. oktobra ziņojumu par panākto progresu tīrās enerģijas konkurētspējas aspektā (COM(2020)0953),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. oktobra progresa ziņojumu par energoefektivitāti (COM(2020)0954),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. oktobra ziņojumu "Progresa ziņojums par atjaunīgo enerģiju" (COM(2020)0952),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. oktobra ziņojumu "Enerģijas cenas un izmaksas Eiropā" (COM(2020)0951),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. novembra paziņojumu "ES stratēģija atkrastes atjaunīgās enerģijas potenciāla atraisīšanai klimatneitrālas nākotnes vārdā" (COM(2020)0741),

Trešdiena, 2021. gada 19. maija

— ņemot vērā Padomes 2019. gada 25. jūnija secinājumus par tādu energosistēmu nākotni enerģētikas savienībā, kuras nodrošinātu enerģētikas pārkārtošanu un enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanu līdz 2030. gadam un pēc tam,

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 11. decembra secinājumus par jaunu ES klimata mērķi 2030. gadam,

— ņemot vērā Eiropadomes 2019. gada 12. decembra secinājumus,

— ņemot vērā Padomes prezidentvalsts Austrijas 2018. gada 17. un 18. septembrī Lincā uzsākto ūdeņraža iniciatīvu,

— ņemot vērā Padomes prezidentvalsts Rumānijas 2019. gada 1. un 2. aprīlī Bukarestē uzsākto iniciatīvu "Ilgtspējīga un vieda gāzes infrastruktūra Eiropai",

— ņemot vērā Padomes 2003. gada 27. oktobra Direktīvu 2003/96/EK, kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 6. septembra Direktīvu 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. aprīļa Regulu (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009 ([3]) (*TEN-E* regula),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1316/2013, ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, groza Regulu (ES) Nr. 913/2010 un atceļ Regulu (EK) Nr. 680/2007 un Regulu (EK) Nr. 67/2010 ([4]) (Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta regula), kura pašlaik tiek pārskatīta,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra Direktīvu 2014/94/ES par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu ([5]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Regulu (ES) 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 ([6]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Direktīvu (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu ([7]) (Atjaunojamo energoresursu direktīva),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Direktīvu (ES) 2018/2002, ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti ([8]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija Direktīvu (ES) 2019/944 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES ([9]),

---

([1]) OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.
([2]) OV L 266, 26.9.2006., 1. lpp.
([3]) OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.
([4]) OV L 348, 20.12.2013., 129. lpp.
([5]) OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.
([6]) OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.
([7]) OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.
([8]) OV L 328, 21.12.2018., 210. lpp.
([9]) OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5. jūnija Regulu (ES) 2019/943 par elektroenerģijas iekšējo tirgu ([10]),

— ņemot vērā Padomes 2014. gada 6. maija Regulu (ES) Nr. 559/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu "Kurināmā elementi un ūdeņradis 2" ([11]),

— ņemot vērā 2019. gada 14. marta rezolūciju par klimata pārmaiņām — stratēģisku Eiropas ilgtermiņa redzējumu par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku saskaņā ar Parīzes nolīgumu ([12]),

— ņemot vērā 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ([13]),

— ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ANO 2019. gada Klimata pārmaiņu konferenci (*COP 25*) Madridē, Spānijā ([14]),

— ņemot vērā 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas zaļo kursu ([15]),

— ņemot vērā 2020. gada 2. jūlija rezolūciju par vispusīgu Eiropas pieeju enerģijas uzglabāšanai ([16]),

— ņemot vērā 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņu pārskatīšanu ([17]),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Transporta un tūrisma komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu (A9-0062/2021),

A. tā kā Parlaments, Padome un Komisija atbalstīja mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitrālu ekonomiku saskaņā ar Parīzes nolīgumu un pamatojoties uz taisnīgumu un labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem, lai ierobežotu globālās temperatūras pieaugumu līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni;

B. tā kā Komisija ierosināja mērķi līdz 2030. gadam samazināt kopīgās siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas vismaz par 55 %, savukārt Parlaments atbalstīja mērķi līdz 2030. gadam samazināt SEG emisijas par 60 %;

C. tā kā 2020. gada ziņojums par Enerģētikas savienības stāvokli liecina, ka kopumā pieprasījums pēc enerģijas ES samazinās, bet dažās nozarēs, piemēram, transporta un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) nozarē, pieaug;

D. tā kā ēkas rada aptuveni 40 % no ES kopējā energopatēriņa un 36 % no SEG emisijām no enerģijas, un IKT rada 5–9 % no globālā elektroenerģijas patēriņa;

E. tā kā 70 % no ES 2017. gadā izmantotās primārās enerģijas tika iegūti no fosilā kurināmā (nafta, dabasgāze un ogles) ([18]);

F. tā kā Starptautiskā Enerģētikas aģentūra lēš, ka aptuveni vienu trešdaļu no globālajām metāna emisijām rada enerģētikas nozare;

G. tā kā klimatneitralitātes sasniegšanai ir nepieciešams atteikties no sistēmas, kuras pamatā galvenokārt ir fosilais kurināmais, un pāriet uz ļoti energoefektīvu klimatneitrālu un uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu sistēmu;

H. tā kā energosistēmas integrācija nozīmē energosistēmas koordinētu plānošanu un darbību kopumā, aptverot daudzus energonesējus un savienoto infrastruktūru, kā arī visus galapatērētājus;

([10]) OV L 158, 14.6.2019., 54. lpp.
([11]) OV L 169, 7.6.2014., 108. lpp.
([12]) OV C 23, 21.1.2021., 11. lpp.
([13]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.
([14]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0079.
([15]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0005.
([16]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0198.
([17]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0199.
([18]) Eirostata 2019. gada ziņojums par enerģētikas, transporta un vides statistiku: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10165279/KS-DK-19-001-EN-N.pdf/76651a29-b817-eed4-f9f2-92bf692e1ed9

Trešdiena, 2021. gada 19. maija

I. tā kā energosistēmu integrācija var sniegt atbildi uz daudzām problēmām, kas izriet no enerģētikas pārkārtošanas, un jo īpaši uz enerģētikas tīklu dekarbonizācijas, optimizācijas un līdzsvarošanas problēmu, tādējādi garantējot energoapgādes drošību un veicinot ES stratēģisko autonomiju;

J. tā kā energotīklu divējādā — zaļā un digitālā — pārkārtošanās prasīs nepieredzētas publiskās un privātās investīcijas infrastruktūras modernizācijā un nepieciešamības gadījumā jaunas infrastruktūras izvēršanā, kā arī investīcijas ēku renovācijā un pētniecībā un izstrādē;

K. tā kā energosistēmas integrācija var paātrināt pārkārtošanos uz klimatneitrālu ekonomiku, vienlaikus cenšoties saglabāt Eiropas iedzīvotāju, iestāžu un uzņēmumu izmaksas reālistiskās robežās un stiprināt enerģētisko drošību, aizsargājot veselību un vidi un veicinot izaugsmi, inovāciju un pasaulē vadošo lomu rūpniecībā; tā kā ir jāīsteno izmaksu ziņā efektīva enerģētikas nozares integrācija;

L. tā kā saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 princips "energoefektivitāte pirmajā vietā" būtu efektīvi jāīsteno jebkurā enerģijas piedāvājuma un pieprasījuma plānošanā un politikas un investīciju lēmumos, kas nozīmē, ka ikviens lēmums būtu sistemātiski jānovērtē, salīdzinot ar alternatīviem rentabliem, tehniski un ekonomiski piemērotiem un videi nekaitīgiem energoefektivitātes pasākumiem;

M. tā kā Covid-19 krīze ir parādījusi, ka ir būtiski spēt paļauties uz drošu un elastīgu energosistēmu; tā kā elektroenerģijas un apkures papildu izmaksas ir radījušas lielāku spiedienu uz mājsaimniecībām,

1. atbalsta virzienu, ko Komisija izklāstīja paziņojumā par energosistēmas integrācijas stratēģiju, proti, kaskādes veida prioritāti attiecībā uz energoefektivitāti un ietaupījumiem, galapatēriņa dekarbonizāciju ar tiešas elektrifikācijas palīdzību un uz atjaunojamiem energoresursiem balstītām un mazoglekļa degvielām tādiem lietojumiem, kuriem nav citas alternatīvas; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka saskaņota ilgtermiņa pieeja tiek īstenota solidaritātes un sadarbības garā un ka attiecīgajām nozarēm un sabiedrībai kopumā tiek izstrādāts stabils tiesiskais regulējums; uzsver, ka privātajam sektoram kopā ar publisko sektoru būs būtiska nozīme šīs stratēģijas veiksmīgā un efektīvā īstenošanā un ka tas atbalstīs tādas energosistēmas izveidi, kas virza ES uz klimatneitralitāti vēlākais līdz 2050. gadam;

2. uzskata, ka šāda stratēģija var palīdzēt Savienībai sākt virzīties uz klimata mērķu sasniegšanu, vienlaikus saglabājot enerģijas pieejamību, cenu pieņemamību un piegādes drošību, izstrādājot apritīgu, augsti energoefektīvu, integrētu, starpsavienotu, noturīgu, viedu, multimodālu, taisnīgu un dekarbonizētu sistēmu; uzsver, ka šajā stratēģijā un jo īpaši laikposmā pēc Covid-19 pandēmijas būtu jāizklāsta redzējums, ar ko atbalsta klimatneitrālu ekonomiku, vienlaikus stiprinot energoapgādes drošību un konkurētspēju, palielinot darbvietu skaitu un iespējas maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un aizsargājot veselību un vidi, kā arī veicinot ilgtspējīgu izaugsmi un inovāciju;

3. atgādina, cik svarīgi ir ņemt vērā valstu energosistēmu un problēmu daudzveidību; mudina Komisiju izpētīt dažādus dekarbonizācijas veidus, kas var palīdzēt katrai dalībvalstij izmantot visefektīvākos dekarbonizācijas risinājumus atbilstoši to vajadzībām un resursiem;

Energosistēmu optimizācija un dekarbonizācija

4. atkārtoti pauž atbalstu principam "energoefektivitāte pirmajā vietā", kas nozīmē, ka prioritāte jāpiešķir energotaupībai un efektivitātes pieaugumam; atgādina, ka apritīgums un tieša elektrifikācija, kur vien tas iespējams, ir svarīgs virziens ceļā uz dekarbonizāciju; uzsver, ka ir jāizstrādā noturīga un klimatneitrāla energosistēma, ņemot vērā rentabilitātes principu; uzsver, ka ir vajadzīgi klimatam draudzīgi risinājumi, kas ļaus tirgū attīstīt energoefektīvākās un rentablākās tehnoloģijas un palīdzēs samazināt oglekļa pēdu un veicināt enerģētisko neatkarību Savienībā;

5. uzsver daudzos ieguvumus, ko sniedz lielāki centieni energoefektivitātes jomā, piemēram, mazāku atkarību no enerģijas importa, mazākus patēriņa rēķinus, lielāku rūpniecības konkurētspēju un vispārējus ieguvumus klimata un vides jomā;

6. aicina Komisiju izvērtēt iespēju piemērot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā" gaidāmajā Savienības tiesību aktu un metodiku pārskatīšanā un jaunās iniciatīvās, jo īpaši attiecībā uz scenāriju un infrastruktūras plānošanu un izmaksu un ieguvumu analīzi, kā arī sniedzot ieteikumus dalībvalstīm par valsts tiesību aktiem;

7. norāda uz augsto enerģijas patēriņu ūdens nozarē; aicina Komisiju apsvērt energoefektīvus pasākumus ES ūdens nozarē un iespēju izmantot attīrītus notekūdeņus kā uz vietas pieejamu atjaunojamās enerģijas avotu energosistēmas integrācijā;

8. uzsver dalībvalstu un visas Savienības nepietiekamo progresu energoefektivitātes un ēku renovācijas jomā, kā izklāstīts 2020. gada energoefektivitātes progresa ziņojumā; mudina Komisiju pārskatīt Energoefektivitātes direktīvā noteiktos mērķus, pēc rūpīga ietekmes novērtējuma padarot tos saskaņotākus ar klimata mērķiem, vienlaikus ņemot vērā tās ieteikumus Enerģētikas savienības pārvaldības procesā un klimata mērķrādītāju plānā; aicina Komisiju pārskatīt pašreizējos pasākumus un pieņemt mērķtiecīgāku politiku, jo īpaši tādās nozarēs kā transports, kur progress nav bijis pietiekams; šajā sakarā atzinīgi vērtē renovācijas viļņa stratēģiju un gaidāmo Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīvas (ES) 2018/844, ar ko groza Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti un Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti ([19]), pārskatīšanu; atgādina, ka ir svarīgi novērtēt pārskatīto mērķu ietekmi uz uzņēmumiem, jo īpaši MVU;

9. aicina Komisiju attiecināt energoefektivitātes principu uz visu vērtību ķēdi un visiem galapatēriņa veidiem, jo tas ir rentabls veids, kā samazināt emisijas; aicina Komisiju ierosināt konkrētas iniciatīvas, lai samazinātu enerģijas zudumus pārvades un sadales tīklos, pārskatot *TEN-E* regulu, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 25. oktobra Regulu (ES) 2017/1938 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 ([20]);

10. atzinīgi vērtē jauno ES metāna stratēģiju; atgādina, ka ir būtiski ātri ieviest metāna emisiju monitoringa sistēmas, kuru pamatā ir satelītnovērošanas tehnoloģijas, piemēram, programmas *Copernicus* ietvaros izstrādātās tehnoloģijas; aicina Komisiju ierosināt pasākumus metāna emisiju turpmākai samazināšanai enerģētikas nozarē; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu noteikt, ka mērījumi, ziņošana un verifikācija, kā arī noplūžu atklāšana un novēršana ir obligāti;

11. uzsver potenciālu, ko sniedz atkritumu atkārtota izmantošana, jo īpaši rūpniecisko procesu, bioatkritumu, ēku un datu centru radītās enerģijas un atlikumsiltuma atkārtota izmantošana; uzsver ilgtspējīgu enerģijas ražošanu no lauksaimniecības, pārtikas patēriņa un mežsaimniecības; aicina Komisiju un dalībvalstis, turpmāk pārskatot Atkritumu pamatdirektīvu, izstrādāt efektīvus stimulus un uzņēmējdarbības modeļus, lai rekuperētu rūpniecisko siltuma pārpalikumu un nenovēršamo siltuma pārpalikumu siltuma tīklos vai krātuvēs ([21]);

12. pievērš uzmanību siltumapgādes un aukstumapgādes dekarbonizācijas problēmai; prasa turpināt siltumapgādes un aukstumapgādes stratēģijas īstenošanu, tostarp pārskatot Atjaunojamo energoresursu direktīvu un Energoefektivitātes direktīvu, kā arī izveidot veicinošu satvaru, pārskatot pamatnostādnes par valsts atbalstu vides un enerģētikas jomā ([22]); uzsver potenciālu, kas piemīt 4. un 5. paaudzes augsti efektīviem zemas temperatūras centralizētās siltumapgādes tīkliem; norāda, ka tiem var būt nozīmīga loma rentablas siltumapgādes dekarbonizācijā pilsētu un rūpnieciskās teritorijās; atzinīgi vērtē to, ka centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas tīkli būs tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar pārskatīto Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta regulu, un prasa tos iekļaut kā potenciālus kopīgu interešu projektus saskaņā ar *TEN-E* regulu; turklāt aicina Komisiju, izstrādājot tīkla attīstības 10 gadu plānus elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklam (*ENTSO-E*) un gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklam (*ENTSO-G*), ņemt vērā siltumapgādes infrastruktūru un siltuma uzglabāšanu; ar bažām norāda uz veco un neefektīvo apkures sistēmu lēno nomaiņu; atzinīgi vērtē to, ka pašlaik tiek pārskatīti sekundārie tiesību akti par telpu un ūdenssildītāju un dzesētāju energomarķējumu un ekodizainu; uzsver digitālo rīku lielo potenciālu viedā enerģijas pārvaldībā, vienlaikus nodrošinot kiberdrošību un datu aizsardzību;

13. atgādina, ka enerģētikas pārkārtošanai būs nepieciešamas investīcijas infrastruktūrā, kuru apjoms sasniegs 520–575 miljardus EUR gadā, un atbilstoša un efektīva atjaunojamo energoresursu izmantošana; aicina Komisiju izstrādāt iekļaujošu, integrētu un reālistisku scenāriju plānošanu, kurā vēl vairāk tiktu apsvērta energoefektivitāte un energosistēmas

([19]) OV L 156, 19.6.2018., 75. lpp.
([20]) OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.
([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).
([22]) Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai.

integrācija saskaņā ar Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānu; norāda, ka ir jāievēro ilgtspējīgu investīciju kritēriji, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 18. jūnija Regulā (ES) 2020/852 par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai ([23]), un finanšu instrumentiem pilnībā jāatbilst klimata un enerģētikas mērķiem 2030. gadam un mērķim panākt klimatneitralitāti ne vēlāk kā līdz 2050. gadam, lai nodrošinātu, ka tie neizraisa balasta aktīvu veidošanos; uzsver, ka dažādām Eiropas programmām un finansēšanas instrumentiem ir būtiska nozīme enerģētikas pārkārtošanas veicināšanā; uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka enerģijas avotu, piemēram, dabasgāzes, izmantošanai ir tikai pārejas raksturs, ņemot vērā mērķi panākt klimatneitralitāti; uzsver, ka sistēmu integrācijai būtu maksimāli jāizmanto esošā enerģētikas infrastruktūra, kas var palīdzēt nodrošināt rentablu pārkārtošanos daudzās nozarēs;

14. uzsver, cik svarīgi ir *ex ante* izvērtēt un paredzēt vajadzību pēc energoefektivitātes pasākumiem, sistēmu integrācijas vai jaunas enerģijas ražošanas, savienojamības, pārvades, sadales, uzglabāšanas un pārveides infrastruktūras, lai optimizētu esošās enerģētikas infrastruktūras izmantošanu klimatneitrālā ekonomikā, vienlaikus nodrošinot tās ekonomisko, vidisko un sociālo dzīvotspēju un rentabilitāti, vienlaikus izvairoties gan no iesīkstes efekta, gan balasta aktīviem; uzsver, ka ir svarīgi ievērot tehnoloģiju neitralitātes principu attiecībā uz tehnoloģijām, kas nepieciešamas klimatneitralitātes sasniegšanai, jo dažām tehnoloģijām, kas būs vajadzīgas tuvākajā nākotnē, joprojām ir vajadzīgas investīcijas pētniecībā un izstrādē; prasa, lai katrā infrastruktūras projektā pirms būvniecības tiktu iekļauts alternatīvs scenārijs, kura pamatā būtu pieprasījuma samazināšana un/vai nozares integrācija;

15. atzinīgi vērtē jaunās ES stratēģijas par atkrastes atjaunojamo enerģiju publicēšanu; uzsver, ka atkrastes enerģētisko salu ātrai attīstībai ir izšķiroša nozīme, lai līdz 2030. gadam sasniegtu mūsu atjaunojamās enerģijas kapacitātes mērķi; uzskata, ka šī stratēģija ir iespēja izvērst atjaunojamās enerģijas ražošanu, palielināt elektroenerģijas tiešo izmantošanu un atbalstīt netiešu elektrifikāciju, piemēram, izmantojot ūdeņradi un sintētiskās degvielas; tādēļ prasa vispusīgi pārskatīt ES tiesību aktus par enerģētikas infrastruktūru un mērķtiecīgi pārskatīt attiecīgās valsts atbalsta pamatnostādnes, lai veicinātu visu atjaunojamo energoresursu izmantošanu; norāda uz iedzīvotāju, nozaru un publiskā sektora potenciālu vēl vairāk izmantot saules enerģiju sadales līmenī; aicina dalībvalstis vienkāršot atļauju piešķiršanas procedūras un likvidēt administratīvos šķēršļus atjaunojamās enerģijas ražošanai;

16. aicina Komisiju izmantot *TEN-E* regulas, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes, pārskatīšanu kā iespēju to pilnībā saskaņot ar klimatneitralitātes mērķi; uzsver, ka emisiju samazināšanas, digitalizācijas un energosistēmas integrācijas principi būtu jāiekļauj regulas mērķos un tīkla attīstības 10 gadu plānošanā, kā arī būtu jāiekļauj garāks plānošanas grafiks, kas saskaņots ar klimatneitralitātes mērķi, lai cita starpā izvairītos no balasta izmaksām; uzsver, ka investīcijas esošās infrastruktūras digitalizācijā var ievērojami uzlabot tās pārvaldību, izmantojot digitālos dvīņus, algoritmus vai mākslīgo intelektu; atbalsta regulas darbības jomas paplašināšanu, attiecinot to arī uz enerģētikas infrastruktūru, piemēram, uzglabāšanai un ūdeņradim; aicina izstrādāt integrētu un koordinētu tīkla plānu, kas pakāpeniski ietvertu visus enerģijas nesējus un infrastruktūru; uzsver, ka energosistēmas infrastruktūra būtu jāintegrē ar digitālajām un transporta sistēmām;

17. mudina Komisiju, pārskatot Atjaunojamo energoresursu direktīvu par atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu, ierosināt vērienīgākus pasākumus un mērķrādītājus, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas īpatsvaru starp nozarēm, pamatojoties uz rūpīgu ietekmes novērtējumu; uzsver, ka ir jāpaātrina pāreja uz tādu enerģētikas sistēmu, kuras pamatā ir atjaunojamie energoresursi, un jāveic straujāka galapatēriņa nozaru elektrifikācija, ja iespējams, paturot prātā izmaksas un energoefektivitāti;

18. atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemta Eiropas Renovācijas viļņa stratēģija, kas paātrinās energoefektivitātes un resursu efektivitātes pasākumu ieviešanu un atjaunojamo energoresursu plašāku izmantošanu ēkās visā ES; aicina Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā enerģētikas nozares un būvniecības nozares sinerģijas, lai panāktu klimatneitralitāti; uzsver, ka esošā ēku fonda renovācija papildinās enerģijas ražošanas dekarbonizāciju;

19. atzīst līdz šim panākto progresu ES energotirgu integrācijā ar Enerģētikas kopienas līgumslēdzēju pušu tirgiem; uzsver, ka ir svarīgi veicināt sadarbību atjaunojamo energoresursu jomā; uzsver nepieciešamību stiprināt pārrobežu sadarbības mehānismus gaidāmajā Atjaunojamo energoresursu direktīvas par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu pārskatīšanā;

([23]) OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.

20. atzinīgi vērtē Eiropas ūdeņraža stratēģijas pieņemšanu; uzsver, ka prioritāte būtu jāpiešķir atjaunojamā ūdeņraža piegādes ķēdes izveidei Eiropā, lai veicinātu pirmatklājēja priekšrocības, rūpniecības konkurētspēju un energoapgādes drošību; ir pārliecināts, ka atjaunojamais un mazoglekļa ūdeņradis var palīdzēt samazināt pastāvīgās emisijas, piemēram, no rūpnieciskiem procesiem un smagā transporta, kur tieša elektrifikācija varētu būt ierobežota zemas rentabilitātes vai tehnisku, sociālu un vides apsvērumu dēļ; atgādina, ka ir jāpaātrina esošās ūdeņraža ražošanas dekarbonizācija; atbalsta svarīgu projektu visas Eiropas interesēs uzsākšanu ūdeņraža jomā; aicina Komisiju izstrādāt visaptverošu gāzveida pārvadātāju klasifikācijas un sertifikācijas sistēmu, pamatojoties uz pilna dzīves cikla SEG emisiju ietaupījuma un ilgtspējas kritērijiem saskaņā ar pieeju, kas izklāstīta Atjaunojamo energoresursu direktīvā par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu; uzsver, ka šāda klasifikācija ir ārkārtīgi svarīga tirgus dalībniekiem, iestādēm un patērētājiem; uzsver, ka ir jāizstrādā stabils satvars un atbilstīgs pamatscenārijs, lai nodrošinātu, ka tiek izmantota pietiekama papildu atjaunojamo energoresursu ražošanas jauda proporcionāli vajadzībām pēc atjaunojamā ūdeņraža; aicina Komisiju turpmākajos tiesību aktu priekšlikumos ņemt vērā šo vajadzību daudzveidību; aicina Komisiju garantēt godīgu un efektīvu konkurenci starp ūdeņradi, kas importēts no starptautiskajiem partneriem, un ūdeņradi, kas tiek ražots ES;

21. uzsver, ka oglekļa uztveršana, izmantošana un uzglabāšana (*CCS*/*U*), kas ir videi droša, var būt nozīmīgs elements, lai sasniegtu Eiropas zaļā kursa mērķus; atbalsta integrētu politikas kontekstu, kurš stimulētu videi drošu *CCS*/*U* veidu izmantošanu, ar ko var panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju neto samazinājumu, lai smago rūpniecību padarītu klimatneitrālu gadījumos, kad nav pieejamas tiešas emisiju samazināšanas iespējas; pieņem zināšanai Komisijas priekšlikumu sasaukt ikgadēju Eiropas *CCUS* forumu kā daļu no Industriālā tīras enerģijas foruma, lai turpinātu pētīt iespējas šādu projektu veicināšanai; atgādina, ka par prioritāti jānosaka tiešie emisiju samazinājumi un darbības, kas uztur un uzlabo ES dabiskos piesaistītājus un rezervuārus, piemēram, izmantojot ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu;

22. uzsver, ka transports var ievērojami veicināt atjaunojamās enerģijas izmantošanu; aicina Komisiju un dalībvalstis ierosināt labvēlīgu politikas satvaru un vērienīgus mērķus, kuru pamatā ir tehnoloģiju neitralitātes princips, attiecībā uz tehnoloģijām, kas nepieciešamas klimatneitralitātes sasniegšanai, taisnīgai, cenas ziņā pieejamai un līdzsvarotai pārejai uz visu pasažieru un kravas transporta veidu, tostarp publisko transportlīdzekļu un tīklu, autotransporta, jūras, iekšzemes ūdeņu, dzelzceļa un gaisa transporta, dekarbonizācijas panākšanu, galvenokārt izmantojot elektrifikāciju, un, ja tas nav iespējams, ilgtspējīgi ražotu degvielu; atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par nodomu izveidot vienu miljonu elektrisko transportlīdzekļu uzlādes staciju, pārskatot Direktīvu 2014/94/ES; aicina Komisiju stimulēt automobiļu ražotājus paredzēt iespēju veikt uzlādi virzienā no transportlīdzekļiem uz tīklu; uzsver nepieciešamību pielāgot elektrifikācijas tīklus un infrastruktūru alternatīvajām degvielām Eiropas transportlīdzekļu parka vajadzībām, kā arī atbalstīt citus viegli izmantojamus risinājumus, jo īpaši transporta mezglos; uzsver iekšējās sadarbības potenciālu pārrobežu transporta dekarbonizācijas jomā; šajā sakarā uzsver Transporta kopienas un Komisijas izšķirošo lomu, lai veidotu sinerģijas ar kaimiņvalstīm un paātrinātu ES transporta emisiju standartu pārnešanu; uzsver sabiedriskā transporta nozīmi enerģijas pieprasījuma samazināšanā un nepieciešamību attīstīt un paplašināt dekarbonizētu sabiedrisko transportu gan pilsētās, gan laukos;

23. uzsver, ka ir nozares, kurās palielinās enerģijas patēriņš, piemēram, transporta nozare, tūrisma nozare un IKT nozare; atbalsta Komisiju nodomu meklēt sinerģijas starp centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes tīkliem un nenovēršamā siltuma pārpalikuma avotiem; atzinīgi vērtē ES digitālajā stratēģijā iekļauto apņemšanos līdz 2030. gadam datu centrus padarīt klimatneitrālus; aicina Komisiju ierosināt rīcības plānu tūrisma nozares līdzdalībai enerģētikas sistēmu integrācijas procesā, cita starpā pievēršoties dzelzceļa tūrisma, videi draudzīgas mobilitātes un e-mobilitātes veicināšanai un cirkulāro energokopienu izveidei ilgtspējīgā tūrisma nozarē;

Energosistēmu līdzsvara nodrošināšana

24. norāda, ka elektrotīklu līdzsvara uzturēšana un pieprasījuma un ražošanas pārvaldīšana kulminācijas brīžos kļūs sarežģītāka, pārejot uz arvien vairāk decentralizētu un atjaunojamu enerģijas veidu kombināciju, un šajā sakarā uzsver pieprasījuma puses reakcijas, uzkrāšanas un viedas enerģijas pārvaldības nozīmi; uzsver, ka virzībai uz decentralizētu enerģijas ražošanu ir daudz priekšrocību: tā var veicināt vietējo energoavotu izmantošanu, palielinot energoapgādes drošību vietējā līmenī, kopienu attīstību un kohēziju, nodrošinot jaunus ienākumu avotus un radot jaunas darbvietas; atgādina, ka dalībvalstis joprojām var brīvi noteikt enerģijas veidu kombināciju, kuras daudzveidība ir būtiska, lai nodrošinātu energoapgādes drošību;

25. uzsver, ka starpsavienojumi ir svarīgāki nekā jebkad agrāk, lai nodrošinātu atjaunojamās enerģijas transportēšanu uz teritorijām, kurās pieprasījums būs vislielākais, un līdzsvarotu energosistēmu kopumā; uzsver nepieciešamību maksimāli palielināt elektroenerģijas tirdzniecību un īstenot pienākumu izmantot vismaz 70 % no pašreizējās starpsavienojumu jaudas, kā noteikts Regulas (ES) 2019/943 16. panta 8. punktā; uzsver, ka Komisijai un attiecīgajām dalībvalstīm būtu jāievieš efektīvi pasākumi, lai novērstu atkrastes savienojumu trūkumu, ņemot vērā atkrastes enerģijas pieaugošo nozīmi integrētā energosistēmā;

26. norāda, ka vairākas dalībvalstis līdz 2020. gadam vēl nav sasniegušas savu 10 % elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu palielināt 2030. gada elektroenerģijas starpsavienojumu mērķrādītāju līdz 15 %, ja tas labāk atbalstīs valstu investīcijas, izmantojot kopīgu interešu projektu sarakstu; mudina Komisiju atsākt darbu, ko veic ekspertu grupa starpsavienojumu mērķu jomā;

27. norāda, ka elektrotīkla infrastruktūra būtu vēl vairāk jāuzlabo, izmantojot digitalizāciju un automatizāciju, lai nodrošinātu sistēmas elastību un izmantotu sinerģijas ar citiem energonesējiem; atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par Enerģētikas digitalizācijas rīcības plānu, lai izveidotu konkurētspējīgu digitālo energopakalpojumu tirgu, kas nodrošina datu privātumu, suverenitāti un atbalsta investīcijas digitālajā enerģētikas infrastruktūrā; uzsver, ka viedie tīkli ļaus arvien vairāk izplatīt decentralizētu un elastīgu atjaunojamo enerģiju, kā arī izveidot savstarpēji cieši savienotu elektroenerģijas sistēmu;

28. atgādina, ka Eiropas enerģijas uzkrāšanas jauda ir būtisks elastīguma un energoapgādes drošības avots; uzsver nepieciešamību samazināt regulatīvos šķēršļus uzglabāšanas iekārtu uzstādīšanai; aicina Komisiju gaidāmajā Direktīvas 2003/96/EK pārskatīšanā izvērtēt, kā samazināt enerģijas pārveides un enerģijas uzglabāšanas nodokļu un nodevu izmaksas un novērst potenciālo dubulto nodokļu uzlikšanu uzglabāšanas projektiem; atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt pilnīgu sadarbspēju starp dažādām transporta un uzglabāšanas sistēmām, tostarp tām, kurām ir pārrobežu nozīme un kuras ir savienotas ar trešām valstīm; mudina Komisiju pārskatīt minēto direktīvu, vienlaikus izvairoties no nepamatotiem tirgus izkropļojumiem uz citu energoavotu rēķina un negatīvas ietekmes uz patērētājiem;

29. aicina dalībvalstis uzlabot kapitāla pieejamību visiem enerģijas uzkrāšanas projektiem, īpašu uzmanību pievēršot esošās infrastruktūras modernizācijai; aicina Komisiju nākamajā kopīgu interešu projektu sarakstā un pamatnostādņu par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai pārskatīšanā vēl vairāk ņemt vērā nepieciešamību ieviest uzglabāšanas infrastruktūru;

30. ar bažām norāda uz ES lielo atkarību no litija jonu bateriju importa; tādēļ atzinīgi vērtē Stratēģiskajā rīcības plānā akumulatoru jomā ([24]) noteikto pieeju, jo īpaši izejvielu avotu dažādošanu, retzemju metālu alternatīvu izstrādi, pilnīgu ES tirdzniecības politikas izmantošanu, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un drošu piegādi, un cirkularitātes stimulu izstrādi, kā arī Eiropas Akumulatoru alianses izveidi;

31. atgādina, ka tehnoloģijām, kas paredz elektroenerģijas pārveidošanu citos energoresursos (*"Power-to-X"*), var būt papildinoša nozīme tīklu balansēšanā, lai pārvarētu infrastruktūras sastrēgumus, transportētu enerģiju un nodrošinātu elastīgumu un siltuma un elektroenerģijas sezonālo uzglabāšanu, jo tās ir viegli integrēt esošajā infrastruktūrā; ir pārliecināts, ka šīs tehnoloģijas palīdzēs integrēt arvien pieaugošo atjaunojamās elektroenerģijas ražošanas īpatsvaru; norāda, ka ir jāattīsta ūdeņraža uzglabāšanas jauda;

32. atgādina par lielo nozīmi, kāda ir starpsavienojumiem un sadarbībai starp tīkla operatoriem; atzinīgi vērtē reģionālo koordinācijas centru izveidi, piemērojot Regulu (ES) 2019/943; uzskata, ka PSO tīklu turpmākajā plānošanā būtu jāpiemēro integrēta starpnozaru pieeja, kā arī atbilstība klimata un enerģētikas mērķiem un nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem;

33. uzsver priekšrocības, ko sniedz daudzvirzienu sistēma, kurā patērētājiem ir aktīva loma energoapgādē; atgādina, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, lai visiem iedzīvotājiem būtu tiesības ražot, patērēt un uzglabāt savu enerģiju individuāli vai kā kopienai, un šajā sakarā uzsver elastības iespēju nozīmi pārejā no tādas energosistēmas, kas balstīta uz piedāvājumu, uz

([24]) II pielikums Komisijas 2018. gada 17. maija paziņojumam "Eiropa kustībā: Ilgtspējīga mobilitāte Eiropai: droša, satīklota un tīra" (COM(2018)0293).

pieprasījuma virzītu sistēmu, ļaujot aktīviem patērētājiem reaģēt uz pieprasījumu, izmantojot digitālus risinājumus, kas pilnībā atbilst Vispārīgajai datu aizsardzības regulai ([25]); aicina Komisiju un dalībvalstis izpētīt veidus, kā vēl vairāk stimulēt pieprasījuma puses elastīguma Eiropas tirgus attīstību, cita starpā izmantojot kopējus galapatēriņa elastīguma standartus, novērtējot potenciālos ieguvumus un ietekmi uz energosistēmas izmaksām; atzinīgi vērtē elastīgas integrētas energosistēmas, kuru mērķis ir optimizēt centralizētās siltumapgādes/dzesēšanas nozari, kā arī efektīvas un elastīgas augstas efektivitātes koģenerācijas izmantošanu, kas veicina elektrotīkla līdzsvarošanu, atjaunojamo energoresursu rentablu izmantošanu un atlikumsiltuma integrāciju vietējā/reģionālā līmenī; prasa ātri īstenot Direktīvu (ES) 2019/944 un tās noteikumus par pieprasījumreakciju;

34. uzsver to, kāda loma var būt elektromobilitātei kā enerģētikas un transporta nozaru viedas integrācijas veidam, atraisot elastīguma iespējas; uzsver, ka transporta nozares elektrifikācija var palielināt Savienības stratēģisko autonomiju enerģētikas jomā, samazinot vajadzību pēc importētiem fosilajiem kurināmajiem; uzsver uzglabāšanas un elastības potenciālu, kas piemīt "transportlīdzekļa–tīkla" tehnoloģiju ieviešanai, un norāda, ka tam būs nepieciešama energosistēmu un elektrotransportlīdzekļu sadarbspēja;

35. atgādina, cik svarīgi ir novērst kiberdrošības riskus enerģētikas nozarē, lai nodrošinātu energosistēmu noturību; uzsver, ka arvien lielāks skaits savienotu produktu, piemēram, apkures ierīču, elektrisko transportlīdzekļu un viedo skaitītāju, var palielināt kiberdrošības uzbrukumu risku elektrosistēmai; mudina Komisiju ātri novērst kiberdrošības riskus, elektrotīkla kiberdrošības kodeksa kontekstā nosakot augsta līmeņa kiberdrošības aizsardzību savienotiem produktiem;

36. uzsver, ka atjaunojamo energoresursu, decentralizētākas un integrētākas energosistēmas nodrošināšanai ir vajadzīga labāka enerģijas pieprasījuma prognozēšana un dažādu energonesēju piedāvājuma un uzkrāšanas saskaņošana reāllaikā; šajā sakarā uzsver digitalizācijas izšķirošo lomu statistikas un meteoroloģisko datu apstrādē; aicina Komisiju un dalībvalstis attīstīt digitālo energotehnoloģiju iekšējo tirgu, vienlaikus aizsargājot patērētāju privātumu un personas datus; mudina dalībvalstis pieņemt pārdomātas gatavības rādītāju, kas izstrādāts kā daļa no Direktīvas 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti ([26]), lai izmantotu pieprasījuma puses elastīguma potenciālu ēku līmenī; uzsver, ka tam būs nepieciešami vienotāki datu apmaiņas standarti; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu pieņemt rīcības plānu enerģētikas digitalizācijai, lai veicinātu ES vadošo lomu tehnoloģiju jomā un nodrošinātu integrētāku energosistēmu ar gudriem risinājumiem konkrētās nozarēs (piemēram, viedie tīkli, efektīvāks un drošāks transports un enerģijas ietaupījums ēkās), uzlabojot finansējumu 2021.–2027. gada periodam;

37. atgādina Energoregulatoru sadarbības aģentūras būtisko lomu energosistēmas integrācijā un ES enerģētikas tiesību aktu īstenošanā; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka aģentūrai ir pietiekami līdzekļi tās uzdevumu veikšanai;

Enerģijas pieejamības un cenu pieejamības visiem iedzīvotājiem un uzņēmumiem nodrošināšana

38. atgādina, ka Savienības darbības pirmais mērķis enerģētikas jomā ir nodrošināt tirgus pienācīgu darbību, ņemot vērā vajadzību saglabāt un uzlabot vidi; aicina Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus, lai aizsargātu enerģijas tirgu labu darbību, nodrošinātu iekšējā enerģijas tirgus *acquis*, tostarp tīras enerģijas paketes, pilnīgu īstenošanu, lai patērētāju tiesības gāzes un centralizētās siltumapgādes sektoros saskaņotu ar elektroenerģijas patērētāju tiesībām un palīdzētu tiem dot savu devumu ekonomikas dekarbonizācijā; uzsver, ka ir svarīgi orientēt patērētājus uz visenergoefektīvāko un rentablāko dekarbonizācijas risinājumu, pamatojoties uz cenām, kas pienācīgi atspoguļo visas izmantotā energonesēja izmaksas; atzinīgi vērtē iniciatīvu pārskatīt Direktīvu 2003/96/EK un pārveidot to par instrumentu, ar ko nodokļu politiku saskaņo ar enerģētikas un klimata mērķiem 2030. un 2050. gadam; aicina Komisiju un dalībvalstis šajā direktīvā integrēt klimata

([25]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

([26]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

mērķus; uzsver, ka ir jāpārskata tās darbības joma un jādiferencē fosilās gāzes, mazoglekļa gāzes un atjaunojamo energoresursu gāzes, lai stimulētu ilgtspējīgu alternatīvu izstrādi; aicina dalībvalstis atcelt nepamatotus nodokļus un nodevas, lai nodrošinātu nodokļu saskaņošanu, veicinātu tīras inovatīvas tehnoloģijas un nodrošinātu konkurētspējīgas enerģijas izmaksas Eiropā; aicina dalībvalstis strādāt pie tā, lai pakāpeniski atceltu tiešas un netiešas fosilā kurināmā subsīdijas;

39. piekrīt Komisijas analīzei par vajadzību turpināt darbu pie fosilā kurināmā subsīdiju pakāpeniskas atcelšanas, vajadzību sniegt konsekventākus cenu signālus enerģētikas nozarēs un dalībvalstīs, saskaņotības trūkumu attiecībā uz augstajām ar enerģiju nesaistītajām maksām un nodevām, ko sedz elektroenerģijas patērētāji, un to, ka ārējās izmaksas netiek internalizētas; mudina Komisiju un dalībvalstis novērst zināmās problēmas, izmantojot efektīvus regulatīvos pasākumus;

40. uzskata, ka enerģijas patērētāji ir jāmudina uz lielāku aktivitāti; atzinīgi vērtē to, ka ir stājušies spēkā jaunie noteikumi, kas izklāstīti Direktīvā (ES) 2019/944 un kas ļauj aktīviem patērētājiem pilnībā piedalīties tirgū un gūt labumu no savas darbības; aicina Komisiju izvērtēt atlikušos šķēršļus, kas kavē atjaunojamās enerģijas pašpatēriņa un atjaunojamās enerģijas kopienu attīstību, jo īpaši mājsaimniecībās ar zemiem ienākumiem vai mazaizsargātās mājsaimniecībās un attiecībā uz rūpnieciskiem patērētājiem; prasa plānotās patērētāju informēšanas kampaņas ietvaros nodrošināt pārredzamu informāciju par enerģijas izvēles ietekmi uz klimatu;

41. uzsver patērētāju tiesību nostiprināšanas potenciālu integrētajās atjaunojamās enerģijas sistēmās, kas ražo, patērē, uzkrāj un pārdod enerģiju; uzskata, ka tas arī sniedz iespējas atjaunojamo energoresursu energokopienām uzlabot energoefektivitāti mājsaimniecību līmenī un palīdz apkarot enerģētisko nabadzību;

42. atkārtoti apstiprina lielo potenciālu, kāds ir enerģētikas kopienām un mikrotīkliem, lai uzlabotu piekļuvi ilgtspējīgākai enerģijai, jo īpaši izolētos, salu un tālākos reģionos; uzsver vajadzību nodrošināt šo teritoriju integrāciju Eiropas enerģētikas tīklos un izstrādāt projektus, ar ko salas vai salu grupas padara pašpietiekamas atjaunojamo energoresursu ziņā, piemēram, kā tas tika paveikts "Apvārsnis 2020" *Tilos* projektā;

43. aicina Komisiju ierosināt noteikumus, kas ļautu iedzīvotāju energokopienām vairāk iesaistīties energosistēmu integrācijā, piemēram, izmantojot pieslēgumu siltumtīkliem, elektromobilitātes uzlādi, uzkrāšanu vai pieprasījumreakcijas ierīces līdztekus atjaunojamās enerģijas ražošanai;

Eiropas vadošās lomas nodrošināšana ilgtspējīgu un atjaunojamu energoresursu tehnoloģiju jomā

44. atgādina, ka viens no enerģētikas savienības mērķiem ir samazināt mūsu atkarību no importa un nodrošināt piegādes drošību un tehnoloģisko neatkarību; prasa ES mācīties no pašreizējās ekonomikas krīzes un censties panākt lielāku autonomiju stratēģiskās vērtības ķēdēs; uzskata, ka sinerģiju radīšana var palīdzēt sasniegt šo mērķi;

45. uzsver, cik svarīgi ir paplašināt Eiropas tehnoloģiju konkurētspēju, lai stiprinātu Savienības autonomiju stratēģiski svarīgajā enerģētikas nozarē; aicina Komisiju atbalstīt pētniecību un inovāciju, izmantojot dažādus strukturālos un nozaru fondus; atgādina par Savienības vadošo lomu pasaulē emisiju mērīšanas satelītu tehnoloģiju jomā un jo īpaši *Copernicus* atmosfēras monitoringa pakalpojumu jomā; atgādina par Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centra zinātību laikapstākļu prognozēšanā un tādējādi enerģijas pieprasījuma svārstību prognozēšanā; aicina Komisiju apsvērt iespēju turpināt atbalstīt tehnoloģijas, kas veicinās klimatnoturīgu un integrētu enerģētikas sistēmu, tostarp jomās, kurās Eiropai ir vadošā loma pasaulē un vietējās vērtību ķēdes;

46. ar bažām norāda, ka 2020. gada ziņojuma par Enerģētikas savienības stāvokli secinājumos ir uzsvērta pētniecības un inovācijas investīciju samazināšanās tīras enerģijas tehnoloģiju jomā; atkārtoti uzsver, ka izšķiroša nozīme ir ES atbalstam pētniecībai un inovācijai, jo īpaši revolucionārai inovācijai; atzinīgi vērtē pētniecībai paredzēto budžeta palielinājumu programmā "Apvārsnis Eiropa" un Eiropas Pētniecības telpas izveidi;

47. uzsver, ka ir vajadzīga taisnīga pārkārtošanās, un aicina Komisiju un dalībvalstis visos attiecīgajos tiesību aktu priekšlikumos pievērsties strukturālajām izmaiņām enerģētikas nozarē, lai palīdzētu atvieglot pāreju uz klimatneitralitāti; atkārtoti norāda uz jaunajā zaļajā kursā pausto solījumu nevienu neatstāt novārtā; šajā sakarā norāda, ka ir ārkārtīgi svarīgi

pārveidot darba ņēmēju prasmes tajās nozarēs, kurām pastāv risks izzust zaļā pārkārtošanās rezultātā; uzsver to, cik vērtīga ir labi iedibinātā Eiropas pieredze energosistēmas integrācijas jomā, un aicina dalībvalstis novērtēt šo pieredzi un palīdzēt to nodot no fosilās enerģijas nozares klimatneitrālu nozaru integrētai energosistēmai;

48. uzsver šādas revolucionāras procesu inovācijas un tehnoloģijas, kas vēl vairāk jāstiprina aprites ekonomikas perspektīvā un efektīvā nozaru integrācijas stratēģijā:

a) augstas efektivitātes un uz atjaunojamā ūdeņraža izmantošanas balstīta tērauda ražošana, apvienojot tērauda reciklēšanu un pastāvīgu dzelzs veidnes ražošanu,

b) centralizēta siltumapgāde, izmantojot liekā siltuma transportēšanu pazemē,

c) vieda tarifikācija un modālā pāreja transporta nozarē,

d) naftas ķīmijas un agroķīmisko produktu un ar tiem saistīto procesu ilgtspējīga aizstāšana,

e) jaunas paaudzes akumulatoru ražošana un pārstrāde,

f) datu centriem paredzētas iegremdēšanas šķidrumā tehnoloģijas, kas būtiski samazina enerģijas vajadzības un lieko siltumu;

49. atzinīgi vērtē iniciatīvas stratēģisko vērtības ķēžu jomā; prasa atzīt atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas par stratēģisku vērtības ķēdi un izveidot aliansi, lai atbalstītu centienus šo tehnoloģiju izvēršanā, kā arī izveidot iniciatīvu procesa un energoefektivitātes uzlabošanai; aicina Komisiju nodrošināt pārredzamu pārvaldību visās aliansēs, tostarp ar MVU, pilsoniskās sabiedrības, nevalstisko organizāciju un neatkarīgo ekspertu līdzdalību, vienlaikus garantējot ģeogrāfisko daudzveidību;

o

o o

50. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.